

РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Спеціалізована вчена рада ДФ 051.05
приватного закладу вищої освіти
«Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова»,
Міністерства освіти і науки України, м. Черкаси
прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії
зі спеціальності 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові
науки на підставі прилюдного захисту дисертації:
«Організація корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях
акціонерних товариств»
«17» січня 2025 року

Франко Олександр Іванович, 1977 року народження, громадянин України, освіта вища, закінчив у 2003 році Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького.

Здійснював підготовку в аспірантурі приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» за освітньо-науковою програмою «Економіка» зі спеціальності 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки (2021-2024 рр.).

Дисертацію виконано в приватному закладі вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова», Міністерства освіти і науки України, м. Черкаси.

Науковий керівник – Бугаєва Марія Вікторівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, маркетингу, обліку і оподаткування приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова».

Здобувач має 6 наукових публікацій за темою дисертації, які зараховуються як 3 наукові статті та 3 тез доповідей за матеріалами конференцій:

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Франко О.І. Теоретичні підходи до визначення економічної сутності корпоративного контролю в акціонерних товариствах. *Вісник економічної науки України*. 2024. № 1 (46). С. 74-81. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.1\(46\).74-81](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.1(46).74-81). URL: <http://www.venu-journal.org/download/2024/1/10-Franko.pdf> (0,56 д.а.)

2. Франко О.І. Концепція формування системи корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. *Modeling the*

Development of the Economic Systems. 2024. № 3. С. 179-184. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-24>. URL: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/397/381> (0,49 д.а.)

3. Франко О.І. Визначення ефективності корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств на засадах економічної безпеки. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Т. 9. № 3. С. 215-219. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-3-37>. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/ujae_2024_r03_a37.pdf (0,47 д.а.)

Публікації за матеріалами науково-практичних конференцій:

4. Франко О.І. Аспекти структурного та онтологічного моделювання механізму корпоративного контролю. *Економіка, менеджмент і бізнес-адміністрування в системі транскордонного співробітництва: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Черкаси, 19-20 вересня 2024 р.)*. Черкаси: ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова», 2024. С. 78-80. URL: <https://suem.edu.ua/konferenciyi> (0,14 д.а.)

5. Франко О.І. Передумови та особливості розвитку корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. *Сталий розвиток економіки: тренди та перспективи: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Умань, 15 жовтня 2024 р.)*. Умань: УНУС. 2024. С. 293-295. URL: https://ket.udau.edu.ua/assets/files/ndr/materiali-konferencii_uman_15.10.2024.pdf (0,12 д.а.)

6. Франко О.І. Особливості економічної взаємодії фінансового контролінгу з технологіями корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. *Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Одеса, 18 жовтня 2024 р.)*. Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 201-202. (0,13 д.а.)

Повнота викладення основних наукових результатів, висновків, рекомендацій та положень дисертаційного дослідження відповідає вимогам, що пред'являються до дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Рецензент – БОЙКО Олена Володимирівна, д.е.н., професор, професор кафедри економіки, маркетингу, обліку і оподаткування, Східноєвропейський

університет імені Рауфа Аблязова надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Дослідження автором інституціонального забезпечення корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, у п. 1.3, досить, насичено інформацією, тому доцільно було б покращити його структуру додавши більше графічних схем чи таблиць, що зробить сприйняття текстового матеріалу адаптивнішим і зрозумілішим.

2. У п 2.2 дисертантом проаналізовано передумови та особливості розвитку корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Проте, бажано було б розкрити унікальні аспекти корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях, шляхом дослідження впливу міжнародних стандартів на українські компанії, а також зазначити особливості управління в умовах глобалізації.

3. У п. 2.3 значна увага здобувача приділяється теоретичним підходам до корпоративного контролю. Рекомендовано додати більше конкретних прикладів за результатами інтеграційних об'єднань, де зазначені підходи до корпоративного контролю були успішно впроваджені.

4. У п. 3.2 автором побудовано механізм економічної взаємодії фінансового контролінгу з технологіями корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Для покращення візуалізації представленого матеріалу слід інтегрувати більше графіків, таблиць чи схем для завершення концепцій, таких як механізми фінансового контролю чи інтеграція технологій.

5. У п. 3.3. дисертантом сформовано організаційно-методичне забезпечення визначення ефективності корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств. Доцільно було б розробити приклади впровадження зазначеної методики у реальних інтеграційних об'єднаннях, щоб показати практичну цінність проведеного дослідження.

Рецензент – УС Галина Олександрівна, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки, маркетингу, обліку і оподаткування, Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. У першому розділі представлена авторська структуризація рівнів та груп принципів, що формують методичний базис корпоративного контролю (с. 50), що представляє собою структурований підхід до корпоративного контролю. Проте, кожен рівень та група принципів, представлених на схемі, можуть бути більш детально описані з прикладами їх практичного

застосування. Потрібно чіткіше вказати на зв'язки між окремими рівнями та групами принципів.

2. При проведенні економічного аналізу діяльності та визначені динаміки функціонування інтеграційних об'єднань акціонерних товариств здобувачем пропонується застосування кластерного аналізу (с. 91-94), що дозволяє розподілити досліджені підприємства на групи за основними показниками, які визначають доцільність функціонування підприємства та його стабільність. Такими показниками є показники ефективності діяльності, стійкості економічного росту, рентабельності власного капіталу (табл. 2.1).

Потребують аргументації та додаткового обґрунтування результати розподілу груп за рівнем стабільності й результативності їх діяльності та вибірка тих підприємств, для яких пріоритетним на теперішній час є впровадження заходів корпоративного контролю, а також тих, що мають достатній рівень фінансової стабільності й зможуть здійснити фінансування впровадження нових технологій управління та корпоративного розвитку.

3. У роботі сформовані основні особливості розвитку корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, представлені у таблиці в другому розділі (с. 125), яка відображає різноманітність та складність викликів, котрі можуть виникати в таких структурах. Проте, є декілька аспектів, які можна покращити, зокрема, опис кожної особливості може бути доповнений аналізом того, яким чином вони сприяють досягненню стратегічних цілей об'єднання. Це допоможе зрозуміти не лише структурні особливості, але й їхній вплив на загальну ефективність управління.

4. У третьому розділі автором представлено концептуальну схему механізму економічної взаємодії фінансового контролінгу з технологіями корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств (с. 191-192), яка передбачає інтеграцію сучасних інструментів і процесів, що забезпечують ефективне управління багаторівневими корпоративними структурами. Оскільки схема охоплює застосування цифрових технологій, було б корисно включити компоненти, пов'язані з кібербезпекою та управлінням технологічними ризиками, що є критичними для забезпечення стабільності та безпеки інформації в контексті корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств.

Офіційний опонент – ДІДОВЕЦЬ Ірина Володимирівна, к.е.н., доцент, професор кафедри права і соціально-економічних відносин Центральноукраїнського інституту розвитку людини ЗВО «Відкритий

міжнародний університет розвитку людини «Україна» надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У п. 1.2. автором запропонована корпоративна архітектура для розробки та реалізації механізму корпоративного контролю (с. 46). Аналізуючи представлену схему, можна відмітити, що вона досить комплексна і містить багато компонентів. Проте значно б покращило дану схему додавання модуля, який описує інструменти та методики для оцінювання результативності реалізації корпоративного контролю.

2. У п. 1.3 дисертантом представлена взаємодія інституціональних складових та інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, що включає в себе набір формальних та неформальних інститутів. Доцільно було б на рис. 1.5 (с. 68) зазначити, що входить у зазначені "Формальні інститути" та "Неформальні інститути", щоб повноцінно зрозуміти, які саме інститути впливають на процеси в межах корпоративного об'єднання.

3. У п. 2.1 здобувачем проведено економічний аналіз діяльності та розглянуто динаміку функціонування інтеграційних об'єднань акціонерних товариств. Зокрема пропонується застосування кластерного аналізу, що дозволить розподілити досліджені підприємства на групи за основними показниками, які визначають доцільність функціонування підприємства та його стабільність (с. 94). Автором описано використання кластерного аналізу та методу k-середніх, але було б корисно детальніше описати критерії вибору показників для групування підприємств. Рекомендовано також включити опис того, як саме було обрано кількість кластерів і чому саме ці методи були вибрані для аналізу.

4. У п. 2.3. запропоновано визначені основні та додаткові передумови корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств розділити на основні групи, які зображено на рис. 2.14 (с. 121). Аналізуючи представлені групи передумов корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, можна зазначити, що корисно було б додати опис конкретних прикладів того, як ці передумови взаємодіють між собою або можуть конфліктувати, а також як вони впливають на стратегічні та технологічні аспекти управління. Необхідно чіткіше обґрунтувати, чому саме такі категорії були обрані для класифікації передумов корпоративного контролю.

5. У п. 2.3 визначені основні складові системи корпоративного контролю (с. 138-139). Описані компоненти системи корпоративного контролю є важливими, але потрібно більш детально розглянути і показати, як саме ці компоненти взаємодіють між собою. Важливо зрозуміти, як стратегічний контроль впливає на фінансовий, а фінансовий – на

операційний, та як вони в сукупності інтегруються для досягнення корпоративних цілей. Також пропонується розробити конкретні метрики або показники, які б дозволили оцінити ефективність кожного з елементів системи корпоративного контролю.

6. У п. 3.1 автором запропонований праксеологічний підхід, що використовується в системі корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств (с. 160). Загалом підхід до використання праксеології у системі корпоративного контролю в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств є дуже обґрунтованим і комплексним. Проте, бажано було б розглянути вплив корпоративної культури та внутрішньої мотивації співробітників на ефективність корпоративного контролю.

Офіційний опонент – ЯКУШЕВ Олександр Володимирович, к.е.н., доцент, доцент кафедри соціального забезпечення Черкаського державного технологічного університету надав позитивний відгук із зауваженнями:

1. Слід надати більш ґрунтовну характеристику розглянутій дисертантом проблемі «розбіжностей між корпоративною архітектурою та бізнес-архітектурою управління, що вказує на можливі зони корпоративних конфліктів» (ст. 57), а також визначити можливості вирішення таких конфліктів.

2. Необхідне більш конструктивне пояснення на вказане автором визначення «суспільної природи корпоративізму» (ст. 63), наскільки така природа є суспільною і яку роль в таких умовах відіграє держава та державні органи управління корпоративними акціонерними структурами.

3. Бажано було б більш конкретно навести процедуру «застосування кластерного аналізу, що дозволить розподілити досліджені підприємства на групи за основними показниками» (ст. 93), вказавши відмінність кластерного аналізу від інших видів аналізу та вагомість саме кластерного аналізу.

4. Потребує підсилення запропонована здобувачем концепція формування системи корпоративного контролю (СКК) в інтеграційних об'єднаннях акціонерних товариств, відображена на рис. 2.16, встановивши яким чином пов'язані стратегічна мета формування СКК, принципи формування СКК, інструменти реалізації СКК, що кінцевою метою призведе до вигоди від їхнього впровадження, яку автор вбачає у «досягненні синергетичного ефекту» (ст. 142).

5. Рекомендується акцентувати більшу увагу на «технології блокчейн, яка може використовуватися для забезпечення прозорості та незмінності

фінансових записів», а «використання розподілених реєстрів дозволяє мінімізувати ризики шахрайства та помилок», що на думку багатьох науковців є доволі проблематичним саме в технології блокчейн (ст. 178).

Голова ради – ГУЦАЛЮК Олексій Миколайович, д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної діяльності, Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова надав позитивний відгук без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 (п'ять) членів ради.

«Проти» – немає.

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 051.05 приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова», Міністерства освіти і науки України, м. Черкаси присуджує Франку Олександровичу Івановичу ступінь доктора філософії зі спеціальності 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Олексій ГУЦАЛЮК